

CHARAKTERYSTYKA WYSTĘPOWANIA BUDŻETU ZADANIOWEGO W GMINACH I MIASTACH NA PRAWACH POWIATU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Marek Tomaszewski

Akademia Rolnicza w Szczecinie

Streszczenie. Niniejszy artykuł prezentuje, w jakim stopniu gminy i miasta na prawach powiatu województwa zachodniopomorskiego wykształciły odpowiednie struktury i procedury pozwalające na wdrożenie budżetu zadaniowego. W artykule wyszczególniono jednostki samorządu terytorialnego, które prowadzą budżet w formie zadaniowej oraz jednostki, które deklarują zamiar wprowadzenia budżetu zadaniowego. Zaprezentowano również przyczyny sporadycznego występowania budżetu zadaniowego w gminach i miastach na prawach powiatu województwa zachodniopomorskiego. Ponadto przedstawiono kierunki pomocy, z których jednostki samorządu terytorialnego zamierzają skorzystać przy wdrażaniu budżetu zadaniowego. W artykule przedstawiono również, jak kształtuje się zapotrzebowanie na informacje dotyczące budżetu zadaniowego w gminach planujących wdrożenie tego rodzaju budżetowania.

Słowa kluczowe: budżet zadaniowy, jednostki samorządu terytorialnego, finanse publiczne

WPROWADZENIE

Początki budżetu zadaniowego w Polsce sięgają roku 1994. Prekursorami w tym zakresie, w skali Polski, byli skarbnicy miast: Krakowa, Lublina, Szczecina i Poznania.

Obecnie, to jest w roku 2008, można się spotkać z wieloma definicjami budżetu zadaniowego. Jedna z nich wskazuje, iż: budżet zadaniowy to plan finansowy gminy lub innej jednostki samorządu terytorialnego, przygotowany w następujący sposób: zanim przewidywane wydatki zostaną ujęte zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową, administracja przygotowuje w postaci zadań budżetowych szczegółowe rzeczowo-finansowe plany zamierzeń, jakie mają zrealizować dysponenci [Pakoński 2000]. Inna defini-

cja traktuje, że istotą budżetu zadaniowego jest wprowadzenie zarządzania wydatkami publicznymi poprzez cele odpowiednio skonkretyzowane i zhierarchizowane, na rzecz osiągnięcia określonych rezultatów, mierzonych za pomocą ustalonego systemu mierników [Lubińska 2007]. Kolejna z nich stanowi, że budżet zadaniowy jest planem finansowym danej jednostki sektora finansów publicznych, przygotowanym jako zbiór zadań budżetowych przeznaczonych do wykonania w określonym przedziale czasowym [Dylewski 2007].

Istotą budżetu zadaniowego jest zarządzanie działalnością gminy poprzez zadania. Dotyczy to zarówno wykonywanych przez gminę kompetencji ustawowych, jak i zadań wynikających z woli samorządu, określanych na podstawie priorytetów strategicznych oraz potrzeb mieszkańców. Budżet zadaniowy to alternatywny w stosunku do układu podziałek klasyfikacji budżetowej sposób opracowania i wykonywania budżetu gminy. Budżet zadaniowy oprócz kwot zawartych w uchwale budżetowej według klasyfikacji budżetowej zawiera również wykaz zadań z efektami jakie gmina zamierza osiągnąć i planowanymi kosztami.

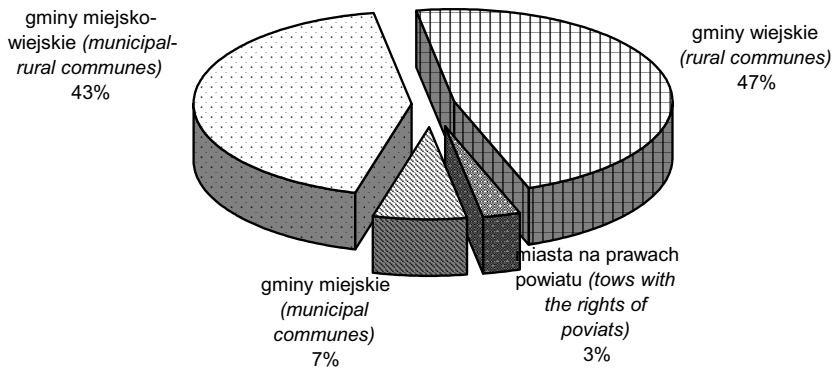
Według stanu prawnego na rok 2008, nie ma ustawowego obowiązku prowadzenia budżetu w formie zadaniowej. Zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych [Art. 16, ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, Dz. U. z roku 2005 nr 249, poz. 2104] wydatki prezentowane są w działach, rozdziałach klasyfikacji budżetowej w podziale na tak zwane grupy rodzajowe wydatków. Przesłankę do stosowania budżetu zadaniowego stanowi artykuł 35 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki powinny być dokonywane w sposób oszczędny i celowy.

CHARAKTERYSTYKA GRUPY BADAWCZEJ

Badaniem objęto 114 gmin i miast na prawach powiatu województwa zachodniopomorskiego. Spośród wszystkich badanych podmiotów odpowiedzi udzieliły 104 jednostki samorządu terytorialnego, co stanowi 91,23% wszystkich gmin i miast na prawach powiatu województwa zachodniopomorskiego. Strukturę procentową udziału poszczególnych grup jednostek samorządu terytorialnego w próbie 104 podmiotów objętych badaniem prezentuje rysunek 1.

Charakteryzując jednostki samorządu terytorialnego województwa zachodniopomorskiego, ze względu na występowanie budżetu zadaniowego, w pierwszej kolejności warto zwrócić uwagę na liczbę osób zajmujących się planowaniem budżetowym w gminach i miastach na prawach powiatu. Liczbę pracowników zajmujących się planowaniem budżetowym w zależności od rodzaju jednostki samorządu terytorialnego przedstawia Tabela 1.

Z danych zawartych w tabeli 1 wynika, że planowaniem budżetowym w jednostkach samorządu terytorialnego najczęściej zajmuje się od jednej do pięciu osób. Sytuacja taka ma miejsce prawie w 89% wszystkich przebadanych jednostek. W gminach większych planowaniem budżetowym zajmuje się z reguły tylko jedna osoba, którą jest najczęściej skarbnik gminy. Zdecydowanie rzadziej ma on do dyspozycji pracownika zajmującego

Rys. 1. Udział poszczególnych grup jednostek samorządu terytorialnego w próbie 104 jednostek, które udzieliły odpowiedzi w trakcie badania

Fig. 1. Percentage of particular groups of local government entities out of a sample of 104 entities which provided responses in the course of the study

Źródło: Opracowanie własne.

Source: Own study.

Tabela 1. Liczba osób zajmujących się planowaniem budżetowym w zależności od rodzaju gminy
Table 1. Number of persons dealing with budget planning depending on the type of commune

Liczba osób zajmujących się planowaniem budżetowym <i>Number of persons dealing with budget planning</i>	1		2-5		5-10		powyżej 10		Ra- zem <i>Total</i>
	ilość	w %	ilość	w %	ilość	w %	ilość	w %	
miasta na prawach powiatu <i>towns with the rights of poviats</i>	–	–	1	33,3	1	33,3	1	33,3	3
gminy miejskie <i>municipal communes</i>	–	–	5	71	2	29	–	–	7
gminy miejsko-wiejskie <i>municipal-rural communes</i>	17	38	22	49	2	4	4	9	45
gminy wiejskie <i>rural communes</i>	31	63	18	37	–	–	–	–	49
Razem (<i>total</i>)	47	45	46	44	5	5	6	6	104

Źródło: Opracowanie własne.

Source: Own study.

się planowaniem budżetowym. W gminach miejsko-wiejskich planowaniem budżetowym najczęściej zajmuje się skarbnik razem z wójtem lub sam skarbnik. W gminach miejskich, ze względu na większe rozbudowanie budżetu, planowaniem budżetowym zajmuje się od dwóch do nawet dziesięciu osób, co stanowi 100% wszystkich przypadków. Z kolei w miastach na prawach powiatu, liczba osób zajmujących się planowaniem budżetowym jest najbardziej zróżnicowana, bowiem zawiera się w przedziale od 2 do powyżej dziesięciu osób.

ZAINTERESOWANIE BUDŻETEM ZADANIOWYM W GMINACH WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Spośród wszystkich przebadanych jednostek samorządu terytorialnego posiadanie budżetu zadaniowego zgłosiły jedynie cztery gminy i jedno miasto na prawach powiatu, zamiar wprowadzenia budżetu zadaniowego zadeklarowało następne 15 gmin i jedno miasto na prawach powiatu. Wykaz gmin i miast na prawach powiatu, które deklarują posiadanie budżetu zadaniowego lub zamiar rozpoczęcia nad nim prac przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Gminy i miasta na prawach powiatu, które deklarują: posiadanie budżetu zadaniowego lub zamiar wprowadzenia budżetu zadaniowego

Table 2. Communes and towns with the rights of poviats which declared either that they have implemented or that they intend to implement activity-based budgets.

Lp.	Rodzaj JST <i>Type of local government entity</i>	JST, które deklarują posiadanie BZ <i>Type of local government entity which declared they have implemented activity-based budgets</i>	JST, które deklarują zamiar wprowadzenia BZ <i>Type of local government entity which declared they intend to implement activity-based budgets</i>
1	miasta na prawach powiatu <i>towns with the rights of poviats</i>	Szczecin	Koszalin
2	gminy miejskie <i>municipal communes</i>	–	Białogard Stargard Szczeciński
3	gminy miejsko-wiejskie <i>municipal-rural communes</i>	Cedynia Dębno Goleniów	Czaplinek Chojna Gryfino Kamień Pomorski Kalisz Pomorski Wolin Sianów Dobra Myślibórz
4	gminy wiejskie <i>rural communes</i>	Manowo	Przelewice Malechowo Kobylanka Szczecinek
	RAZEM Total	5	16

Źródło: Opracowanie własne.

Source: Own study.

Pozostałe gminy i miasta na prawach powiatu nie wykazały woli rozpoczęcia prac nad budżetem zadaniowym. Liczbę jednostek samorządu terytorialnego, które nie zamierzają w najbliższym czasie rozpocząć wdrożenia budżetu zadaniowego przedstawia tabela 3.

Na uwagę zasługuje również struktura jednostek samorządu terytorialnego, którą zaprezentowano uwzględniając zainteresowanie budżetem zadaniowym. Z informacji zawartych w tabeli 4 wysunąć można wnioski, że największym zainteresowaniem „cieszy się” budżet zadaniowy w miastach na prawach powiatu, jednak może to być błędne wra-

Tabela 3. Gminy i miasta na prawach powiatu, które nie mają budżetu zadaniowego i nie deklarują zamiaru rozpoczęcia prac nad budżetem zadaniowym w ciągu najbliższego roku

Table 3. Communes and towns with the rights of poviats which have not implemented and are not planning to begin implementing activity-based budgets within one year.

Lp.	Rodzaj JST <i>Type of local government entity</i>	Liczba JST, które nie posiadają i nie deklarują rozpoczęcie prac nad BZ Number of type of local government entity which have not begun and are not declaring the intention to begin development of activity-based budgets
1	miasta na prawach powiatu <i>tows with the rights of poviats</i>	1
2	gminy miejskie <i>municipal communes</i>	6
3	gminy miejsko-wiejskie <i>municipal-rural communes</i>	33
4	gminy wiejskie <i>rural communes</i>	43
RAZEM Total		83

Źródło: Opracowanie własne.

Source: Own study.

żenie. Wynika to z tego, że w województwie zachodniopomorskim są tylko trzy miasta na prawach powiatu i posiadanie przez chociażby jedno takie miasto budżetu zadaniowego przyczynia się do wykazania wysokiego zainteresowania budżetem zadaniowym w tej grupie badawczej.

Budżet zadaniowy największym zainteresowaniem „cieszył się” wśród gmin miejsko-wiejskich. W grupie tej tylko niespełna 7% gmin posiadało budżet zadaniowy. Dalsze 20% deklarowało zamiar wprowadzenia budżetu zadaniowego. Brak budżetu zadaniowego i brak woli jego wprowadzenia wśród gmin miejsko-wiejskich deklarowało około 73%.

Kolejną grupą, w której występował budżet zadaniowy stanowią gminy wiejskie. W grupie tej posiadanie budżetu zadaniowego zadeklarowało około 2% jednostek, natomiast dalsze 8% wyraziło chęć przystąpienia do prac związanych z jego wdrożeniem. Około 90% gmin wiejskich poinformowało, że nie posiada budżetu zadaniowego i nie planuje w ciągu najbliższego roku przystąpić do prac związanych z jego wdrożeniem.

Gminy miejskie wykazywały najmniejsze zainteresowaniem problematyką budżetu zadaniowego. Do końca lipca 2008 żadna z tych gmin nie prowadziła budżetowania zadaniowego i ponad 71% w dalszej perspektywie czasowej nie zamierza tego robić. Zamiar wprowadzenia budżetowania zadaniowego zadeklarowało niespełna 29% gmin miejskich

Podsumowując kwestię posiadania przez jednostki samorządu terytorialnego budżetu zadaniowego można stwierdzić, że budżet ten występuje prawie w co 23 gminie lub mieście na prawie powiatu. Zamiar opracowania budżetu zadaniowego deklaruje tylko około 15% wszystkich gmin i miast na prawach powiatu, które wzięły udział w badaniu. Z kolei blisko 80% wszystkich gmin, które wzięły udział w badaniu wyraziło brak chęci wdrożenia budżetu zadaniowego. Szczegółową strukturę gmin ze względu na zainteresowanie budżetem zadaniowym przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Zainteresowanie budżetem zadaniowym w zależności od rodzaju jednostki samorządu terytorialnego

Table 4. Interest in activity-based budgets depending on the type of local government entity

Lp.	Rodzaj JST Type of local government entity	JST, które deklarują posiadanie BZ Type of local government entity which declared they have implemented activity-based budgets	JST, które deklarują zamiar wprowadzenia BZ Type of local government entity which declared they intend to implement activity-based budgets	JST, które nie zamierzają wprowadzić BZ Type of local government entity which have not begun and are not declaring the intention to begin activity-based budgets	Razem Total
1	miasta na prawach powiatu <i>tows with the rights of poviats</i>	33,33%	33,33%	33,33%	100%
2	gminy miejskie <i>municipal communes</i>	0%	28,57%	71,43%	100%
3	gminy miejsko-wiejskie <i>municipal-rural communes</i>	6,67%	20,00%	73,33%	100%
4	gminy wiejskie <i>rural communes</i>	2,04%	8,16%	89,80%	100%

Źródło: Opracowanie własne.

Source: Own study.

WYBRANE PRZYCZYNY NISKIEGO ZAINTERESOWANIA BUDŻETEM ZADANIOWYM W GMINACH WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

W przypadku miast na prawach powiatu budżetu zadaniowego w najbliższym czasie nie zamierza wprowadzić tylko jedno miasto – Świnoujście. Niepodejmowanie działań w tym zakresie uzasadniane jest brakiem obowiązku ustawowego.

W gminach miejskich brak rozpoczęcia prac nad budżetem zadaniowym uzasadniany jest także poprzez brak obowiązku ustawowego. Ponadto przyczyną nie wprowadzania budżetu zadaniowego jest zbyt mała liczba pracowników, którzy mogliby podjąć dodatkowym obowiązkom. Rozkład odpowiedzi w tej grupie jednostek samorządu terytorialnego przedstawia tabela 6.

W gminach miejsko-wiejskich najczęściej powtarzającą się przyczyną braku wprowadzenia budżetu zadaniowego był również brak obowiązku ustawowego. Rozkład pozostałych odpowiedzi w tej grupie jednostek samorządu terytorialnego przedstawia tabela 7.

W gminach wiejskich także najczęściej powtarzającą się odpowiedzią na pytanie dotyczące przyczyn nie wprowadzenia budżetu zadaniowego był brak obowiązku ustawo-

Tabela 5. Udział gmin, które deklarują: posiadanie BZ, zamiar przystąpienia do opracowania BZ oraz nie posiadają i nie zamierzają opracowywać BZ w stosunku do ogólnej liczby gmin, które wzięły udział w badaniu

Table 5. Share of communes which declared that they: have implemented AABs, intend to implement AABs, and do not intend to implement AABs, out of the total number of communes which took part in the study.

Lp.	Rodzaj JST <i>Type of local government entity</i>	JST, które deklarują posiadanie BZ Type of local government entity which declared they have implemented activity-based budgets	JST, które deklarują zamiar wprowadzenia BZ Type of local government entity which declared they intend to implement activity-based budgets	JST, które nie zamierzają wprowadzić BZ Type of local government entity which have not begun and are not declaring the intention to begin activity-based budgets	Razem Total
1	miasta na prawach powiatu <i>towns with the rights of poviats</i>	0,96%	0,96%	0,96%	2,88%
2	gminy miejskie <i>municipal communes</i>	0%	1,92%	4,81%	6,73%
3	gminy miejsko-wiejskie <i>municipal-rural communes</i>	2,88%	8,65%	31,74%	43,27%
4	gminy wiejskie <i>rural communes</i>	0,96%	3,85 %	42,31%	47,12%
Razem Total		4,81%	15,38%	79,81%	100%

Źródło: Opracowanie własne.

Source: Own study.

Tabela 6. Rozkład odpowiedzi uzasadniający brak decyzji o wprowadzaniu budżetu zadaniowego w gminach miejskich

Table 6. Distribution of responses justifying the lack of decision to implement activity-based budgets in municipal communes.

Lp.	Proponowana odpowiedź <i>proposed response</i>	Liczba odpowiedzi <i>number of responses</i>
1	brak obowiązku ustawowego <i>no statutory obligation</i>	4
2	za małą liczbą pracowników i brak możliwości zwiększenia liczby etatów <i>too few workers and no possibility of increasing the number of jobs</i>	3
3	brak fachowej wiedzy na temat budżetu zadaniowego <i>lack of specialist knowledge about activity-based budget</i>	1
4	brak odpowiednich narzędzi informatycznych i oprogramowania na rynku <i>lack of appropriate computer tools and software on the market</i>	1

Źródło: Opracowanie własne.

Source: Own study.

Tabela 7. Rozkład odpowiedzi uzasadniający brak decyzji o wprowadzaniu budżetu zadaniowego w gminach miejsko-wiejskich

Table 7. Distribution of responses justifying the lack of decision to implement activity-based budgets in municipal-rural communes

Lp.	Proponowana odpowiedź <i>proposed response</i>	Liczba odpowiedzi number of responses
1	brak obowiązku ustawowego <i>no statutory obligation</i>	30
2	za małą liczbą pracowników i brak możliwości zwiększenia liczby etatów <i>too few workers and no possibility of increasing the number of jobs</i>	19
3	brak fachowej wiedzy na temat budżetu zadaniowego <i>lack of specialist knowledge about activity-based budget</i>	11
4	brak odpowiednich narzędzi informatycznych i oprogramowania na rynku <i>lack of appropriate computer tools and software on the market</i>	12
5	brak środków finansowych na zakup oprogramowania/skorzystania z usług firm konsultingowych <i>lack of financial resources to purchase software/employ a consultancy</i>	9
6	Inne others	7

Źródło: Opracowanie własne.

Source: Own study.

wego. W gminach tych bardzo często podkreślano problem zbyt małej liczby pracowników, którzy mogliby przejąć dodatkowe obowiązki związane z budżetem zadaniowym.

Rozkład wszystkich odpowiedzi dotyczących przyczyn nie wprowadzenia budżetu zadaniowego wśród gmin wiejskich przedstawia tabela 8.

Analizując przyczyny, braku wprowadzenia budżetu zadaniowego na uwagę zasługują kwestie podane samoistnie przez skarbników kilku gmin. W pierwszej kolejności skarbnicy zwrócili uwagę na fakt, że aby wprowadzić nowy instrument zarządzania finansami, jakim jest budżet zadaniowy muszą uzyskać zgodę swoich przełożonych, którymi są wójtowie lub burmistrzowie gmin. Ci z kolei nawet przy pozytywnym nastawieniu skarbników do budżetu zadaniowego nie wyrażają woli wprowadzenia budżetu zadaniowego lub nie wyrażają zgody na zwiększanie zatrudnienia.

Kolejną przyczyną rzadkiego występowania budżetu zadaniowego w gminach województwa zachodniopomorskiego jest niewystarczająca oferta szkoleniowa w tym zakresie. Spośród 16 gmin i miast na prawach powiatu, które zamierzają w najbliższym czasie wprowadzić budżet zadaniowy tylko 25% jednostek samorządu terytorialnego uważa, że oferta szkoleniowa w zakresie budżetu zadaniowego jest wystarczająca, natomiast pozostałe 75% jednostek jest przeciwnego zdania. Na negatywną opinię w tym zakresie wpływa:

- 1) zbyt mały wybór firm prowadzących szkolenia,
- 2) brak informacji praktycznych na temat wdrażania budżetu zadaniowego w gminach,
- 3) wysoki koszt szkoleń,
- 4) brak szkoleń w małych miejscowościach,
- 5) szkolenia nie są skierowane do pracowników merytorycznych, odpowiedzialnych za wdrażanie budżetu zadaniowego, tylko do skarbników.

Tabela 8. Rozkład odpowiedzi uzasadniający brak decyzji o wprowadzaniu budżetu zadaniowego w gminach wiejskich

Table 8. Distribution of responses justifying the lack of decision to implement activity-based budgets in rural communes.

Lp.	Proponowana odpowiedź <i>proposed response</i>	Liczba odpowiedzi <i>number of responses</i>
1	brak obowiązku ustawowego <i>no statutory obligation</i>	36
2	za małą liczbą pracowników i brak możliwości zwiększenia liczby etatów <i>too few workers and no possibility of increasing the number of jobs</i>	32
3	brak fachowej wiedzy na temat budżetu zadaniowego <i>lack of specialist knowledge about activity-based budget</i>	9
4	brak odpowiednich narzędzi informatycznych i oprogramowania na rynku <i>lack of appropriate computer tools and software on the market</i>	10
5	brak środków finansowych na zakup oprogramowania/ skorzystania z usług firm konsultingowych <i>lack of financial resources to purchase software / employ a consultancy</i>	12
6	Inne <i>others</i>	8

Źródło: Opracowanie własne.

Source: Own study.

WDRAŻANIE BUDŻETU ZADANIOWEGO DLA GMIN I MIAST NA PRAWACH POWIATU

Jak wcześniej wspomniano, wprowadzenie budżetu zadaniowego zadeklarowało szesnaście jednostek samorządu terytorialnego. Sposób opracowania budżetu zadaniowego w tych jednostkach przedstawia tabela 9.

Z danych zaprezentowanych w tabeli 9 wnioskować można, że najczęściej jednostki samorządu terytorialnego zamierzają opracować budżet zadaniowy własnymi siłami (62,5%). Ponadto na uwagę zasługuje fakt, że połowa z tych gmin zamierza przy tym konsultować się z innymi jednostkami samorządu terytorialnego. Pozostałe 37,5% gmin, które zamierzają wprowadzić w najbliższej przyszłości budżet zadaniowy preferuje rozwiązanie, polegające na skorzystaniu z usług wyspecjalizowanej firmy konsultingowej.

Z informacji zawartych w tabeli 10 można wysunąć wniosek, że skarbnicy gmin którzy deklarują zamiar wprowadzenia budżetu zadaniowego we własnej gminie, niezbyt często zapoznają się z doświadczeniami innych jednostek w zakresie budżetu zadaniowego. Na 16 gmin i miast na prawach powiatu, które zamierzają wprowadzić budżet zadaniowy w najbliższym okresie, tylko w 5 przypadkach skarbnicy zapoznali się z doświadczeniami innych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie budżetu zadaniowego. W tej samej grupie gmin i miast na prawach powiatu z budżetem zadaniowym państwa na 2008 rok zapoznało się tylko 7 skarbników. Oznacza to, że:

- 1) blisko 70% gmin, które zamierzają wprowadzić budżet zadaniowy, nie zapoznało się do dnia końca lipca 2008 roku, z osiągnięciami innych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wdrażania budżetu zadaniowego;

Tabela 9. Podmioty uczestniczące przy tworzeniu budżetów zadaniowych gmin i miast na prawach powiatu w województwie zachodniopomorskim

Table 9. Entities participating in designing activity-based budgets of communes and towns with the rights of poviats in Zachodniopomorskie Voivodeship

Lp.	Jednostka samorządu terytorialnego <i>local government entity</i>	Przy pomocy firmy konsultingowej <i>with the assistance of a consultancy</i>	Samodzielnie <i>on one's own</i>	Przy pomocy innej jst <i>with the assistance of another local government entity</i>
1	Białogard		*	
2	Chojna	*		
3	Czaplinek	*		
4	Dobra		*	
5	Gryfino	*		
6	Kalisz pomorski		*	
7	Kamień Pomorski		*	*
8	Kobylanka		*	*
9	Koszalin	*		
10	Malechowo		*	
11	Myślibórz		*	*
12	Przelewice	*		
13	Sianów	*		
14	Stargard Szczeciński		*	*
15	Szczecinek		*	*
16	Wolin		*	
	Razem Total	6	10	5
	Udział procentowy Proportion	37,50%	62,50%	

Źródło: Opracowanie własne.

Source: Own study.

2) ponad połowa gmin i miast na prawach powiatu, które chcą wprowadzić budżet zadaniowy nie zapoznała się z doświadczeniami i publikacjami ministerstwa finansów w zakresie wprowadzania budżetu zadaniowego.

Dane zamieszczone w tabeli 10 mogą sugerować, że nie wszystkie gminy, które deklarują zamiar wprowadzenia budżetu zadaniowego w najbliższym okresie, rzeczywiście podejmą takie działania.

PODSUMOWANIE

Budżet zadaniowy w gminach województwa zachodniopomorskiego występuje niezwykle rzadko, bowiem tylko w pięciu na 104 przebadane samorzady. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest brak obowiązku ustawowego. Ponadto wprowadzenie budżet-

Tabela 10. Zapoznanie się z budżetem zadaniowym innych podmiotów i budżetu państwa przez skarbników gmin deklarujących zamiar wprowadzenia budżetu zadaniowego
 Table 10. Knowledge of activity-based budgets of other entities and of the state budget among treasurers of communes declaring the intention to implement activity-based budgets.

Lp	Wyszczególnienie	Zapoznałem się z BZ <i>I have knowledge of activity-based budgets</i>		Nie zapoznałem się z BZ <i>I have no knowledge of activity-based budgets</i>	
		Ilość głosów	(w %)	Ilość głosów	(w %)
1	BZ innych JST activity-based budgets of other Type of local government entity	5	31,25	11	68,75
2	BZ Państwa activity-based budgets of the state	7	43,75	9	56,25

Źródło: Opracowanie własne.
 Source: Own study.

tu zadaniowego w większości gmin wymaga zatrudnienia dodatkowych pracowników, na co nie ma zgody ze strony wójtów lub burmistrzów gmin. Wprowadzenie budżetu zadaniowego utrudnia również niewystarczająca oferta szkoleniowa. W odniesieniu do oferty szkoleniowej najczęściej powtarzająca się uwaga dotyczyła braku praktycznych przykładów wprowadzenia budżetu zadaniowego na najniższym poziomie samorządu terytorialnego.

PIŚMIENNICTWO

- Budżet jako narzędzie zarządzania w administracji samorządowej, czyli jak osiągnąć cele przy ekonomicznym wykorzystaniu zasobów, praca zb. pod red. Krzysztofa Pakońskiego, MUNICIPIUM, Warszawa 2000.
- Budżet zadaniowy w Polsce. Reorientacja z wydatkowania na zarządzanie pieniędzmi publicznymi, praca zb. pod red. Teresy Lubińskiej, Difin, Warszawa 2007.
- M. Dylewski: Planowanie budżetowe w podsektorze samorządowym. Uwarunkowania, procedury, modele, Difin, Warszawa 2007, s. 107.
- Ustawa z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, Dz. U. z roku 2005 nr 249, poz. 2104.

OCCURRENCE OF ACTIVITY-BASED BUDGETS IN COMMUNES AND TOWNS WITH THE RIGHTS OF POWIATS IN ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODESHIP

Abstract: This paper presents to what extent the communes and towns with the rights of poviats in Zachodniopomorskie Voivodeship have developed structures and procedures allowing them to implement activity-based budgets. The paper singles out local government entities which run activity-based budgets and entities which have declared the intention of implementing activity-based budgets. Reasons for sporadic occurrence of activity-based budgets in communes and towns with the rights of poviats in Zachodniopomorskie Voivodeship are presented as well. Moreover, listed are the institutions whose assistance local

government entities are planning to use while implementing activity-based budgets. The paper also presents demand for information concerning activity-based budgets in communes which are planning to implement that kind of budgeting.

Key words: activity-based budget, local government entities, public finance

Zaakceptowano do druku – Accepted for print: 31.10.2008